

PROGRAM CEZHRAŇIČNEJ SPOLUPRÁČE POĽSKO – SLOVENSKÁ REPUBLIKA 2007- 2013

OBSAH

- Nová procedúra zmien v projektoch
- „Horúce“ informácie z pohraničia
- Regionálne iniciatívy
- Po stopách projektov realizovaných na poľsko-slovenskom pohraničí
- Čo je nové v mikroprojektoch
Celá pravda o monitorujúcich návštevách
- Čo prinesie nový rok 2012?

Zasielame Vám najnovší obežník Programu cezhraničnej spolupráce Poľsko – Slovenská republika 2007 - 2013.

Prajem Vám príjemné čítanie
Tím STS

Nová procedúra zmien v projektoch

Od 01.12.2011 budú platiť nové pokyny Riadiaceho orgánu, týkajúce sa možnosti zavádzania zmien Vedúcim partnerom a Projektovými partnermi do projektov, ktoré realizujú. Nové pokyny sú dostupné na internetovej stránke programu v „Aktualitách“ a v záložke „Pre beneficiary“. V najbližších mesiacoch Spoločný technický sekretariát Programu cezhraničnej spolupráce Poľsko – Slovenská republika 2007 - 2013 zorganizuje pre Vedúcich partnerov a Partnerov projektu školenia z oblasti novej procedúry zmien. Informácie o miestach a dátumoch organizovaných školení budú zverejnené v „Aktualitách“ na internetovej stránke Programu www.plsk.eu.

-

„Horúce” informácie z pohraničia

Prvého decembra 2011 bola oficiálne odovzdaná na používanie zmodernizovaná cestná infraštruktúra na úseku Osturňa – štátna hranica – Niedzica. V súlade so starou slovanskou tradíciou bola nová cesta slávnostne vysvätená kardinálom Stanislavom Dziwiszom a arcibiskupom a metropolitom Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku, Jeho Excelenciou Mons.ThDr.Jánom Babjakom. Súčasťou programu boli poďakovania, rozhovory, potrasenia rúk, vystúpenia ľudového súboru, symbolické prevzatie šerpy, ale predovšetkým atmosféra spolupráce a výrazne viditeľné poľsko-slovenské priateľstvá. Mnohokrát sa zdôrazňovalo, že projekt „Modernizácia cestnej infraštruktúry Osturňa – štátna hranica – Niedzica”, v ktorom Vedúcim partnerom bola Správa ciest Prešovského samosprávneho kraja, je skutočne cezhraničný projekt. Niet sa preto čo čudovať, že slávnosť oficiálneho odovzdania cesty, sa uskutočnila na symbolickom mieste – mieste dávnej hranice medzi Poľskom a Slovenskom. Viac fotografií a krátkych videí z tejto udalosti, sa nachádza na stránke Programu v záložkách týkajúcich sa projektu.

Regionálne iniciatívy

V rámci desiateho výročia vzniku vyšších územných celkov zorganizoval **Prešovský samosprávny kraj** 27.októbra 2011 podujatie s názvom „Deň Prešovského kraja”. Počas podujatia bola okrem iného predstavovaná činnosť oddelenia cezhraničných programov. Účastníci mali možnosť oboznámiť sa s Programom cezhraničnej spolupráce Poľsko – Slovenská republika 2007 - 2013, s možnosťami spolupráce s poľskými partnermi, ako aj s výsledkami projektov zrealizovaných v Prešovskom kraji. V súťažiach a kvízoch o Programe mali súťažiaci možnosť zabaviť sa a preveriť svoje vedomosti. Súťaže sa zúčastnilo 118 návštevníkov. Podobne ako počas letnej výstavy Programu sa písali poľsko-slovenské príbehy, z ktorých najzaujímavejšie boli zverejnené na internetovej stránke Prešovského samosprávneho kraja. Všetci víťazi získali atraktívne výhry, ktoré im budú pripomínať „Deň

Prešovského kraja”, ale predovšetkým Program cezhraničnej spolupráce Poľská republika – Slovenská republika 2007 - 2013.

23. novembra sa v sále snemovne v Katoviciach stretlo okolo 120 osôb, aby spoločne zhodnotili doterajšie efekty zavádzania programov Európskej územnej spolupráce (EÚS) v regióne, aby predstavili štandardné projekty realizované sliezskymi beneficiarmi a pozreli sa smerom do budúcnosti územnej spolupráce v novej finančnej perspektíve 2014-2020. Konferencia bola zorganizovaná v rámci piateho výročia **Trhov Európskych fondov**. Základom konferencie boli dva tematické bloky: **Transnárodná a medziregionálna spolupráca** a **Cezhraničná spolupráca**, v rámci ktorých sa diskutovalo okrem iného aj o Programe cezhraničnej spolupráce Poľsko – Slovenská republika 2007 – 2013 a boli predstavené príklady dobrých projektov realizovaných v rámci Programu zo strany beneficiarov zo Sliezskeho vojvodstva. Medzi nimi sa nachádzal aj jeden z najväčších projektov realizovaných na poľsko-slovenskom pohraničí, čiže projekt *„Revitalizácia beskydských lesov na poľsko-slovenskom pohraničí, za účelom zlepšenia ich spoločenských, ekologických a protipovodňových funkcií”*, realizovaný Regionálnym riaditeľstvom štátnych lesov v Katoviciach v *spolupráci* s poľskými a slovenskými partnermi. Projekty realizované v rámci PCS PL-SK: *Modernizácia cestnej infraštruktúry Rajcza – Oščadnica a Modernizácia ciest Żywieckiego okresu v obciach Rajcza a Ujsoły a obce Nowoń, za účelom zlepšenia spojenia území na poľskej a slovenskej strane hranice*, boli predstavené počas konferencie 24. novembra v Żywci zorganizovanej aj v rámci trhov. Film predstavujúci projekty zo Sliezskeho vojvodstva, ako sú projekty EÚS, je dostupný na internetovej stránke <http://ewt.slaskie.pl/>.

Po stopách projektov realizovaných na poľsko-slovenskom pohraničí

Skončila sa, alebo sa chýli ku koncu realizácia ďalších projektov v rámci Programu cezhraničnej spolupráce Poľsko - Slovenská republika 2007-2013.

V niektorých prípadoch viditeľné výsledky projektu priam vyážajú dych. Jedným z príkladov môže byť projekt „Záchrana drevených chrámov na medzinárodnej drevenej ceste“, v ktorom Vedúcim partnerom je Gécokatolícke arcibiskupstvo v Prešove. Jedným z reštaurovaných kostolov v rámci projektu bol drevený gréckokatolícky chrám v obci Krivé.

Takto vyzerala v lete v roku 2009

a takto vyzerá teraz ...v roku 2011

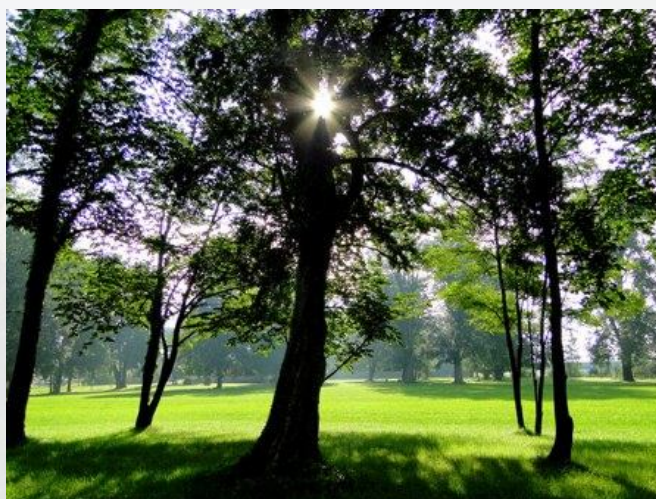

Iným, taktiež výrazným príkladom, môžu byť výsledky projektu „Rozvoj cestnej infraštruktúry medzi Krosenským, Jasielským a Bardejovským okresom“, v ktorom Vedúcim partnerom bol Krosenský okres. Tam, kde sa ešte nedávno nedalo dostať, lebo všade kraľovalo blato a kamene, sa dnes ťahá krásna hladká cesta.

Ešte jeden príklad, ktorý poteší zrak tých, ktorí radi oddychujú a relaxujú v lone prírody. Je to park v Budatíne, ktorý znovu získal svoju výnimočnosť v rámci projektu „Budatín – Strumieň: Revitalizácia a rozvoj kultúrneho dedičstva“, v ktorom Vedúcim partnerom bol Žilinský samosprávny kraj. Dva roky dozadu, park pripomínal džungľu, ktorou sa bolo ťažké predať. Teraz láka prechádzkovými alejami a ošetrovanými trávnikmi.

S matkou prírodou je späť aj iný projekt, ktorý bol práve ukončený. Písalo sa o ňom, že je to „najväčší, najdôležitejší, jediný svojho druhu a výnimočný projekt, ktorý dlho lemoval lesy na slovenskej a poľskej strane Beskyd“. Je to projekt „Revitalizácia beskydských lesov na poľsko-slovenskom pohraničí za účelom zlepšenia ich spoločenských, ekologických a protipovodňových funkcií“, v ktorom Vedúcim partnerom bolo Regionálne riaditeľstvo štátnych lesov v Katoviciach. Vďaka projektu sadia práve teraz v Beskydách stovky tisíc nových sadeničiek.

Prerobilo sa osem tisíc hektárov lesov a navyše bol vytýčený náučný chodník „Beskydská zelená cesta“, lebo ako hovoril koordinátor projektu na slovenskej strane „les je pre ľudí a ľudia pre les“. Ukončenie projektu bolo v symbolickom čase – v roku 2011, ktorý je medzinárodným rokom lesov.

Počas konferencie, ktorá ukončila projekt, partneri zdôrazňovali, že nebyť tohto strategického projektu a možnosti získať financovanie z Európskej Únie, ostali by jedny z najkrajších hôr poľsko-slovenského pohraničia iba smutné s holými úbočiami, alebo suchými smrekmi. Partneri z Poľska a zo Slovenska poznamenali, že projekt bol jednou z najlepších aktivít aké kedy realizovali. Naučili sa pritom spoločne riešiť veľa problémov, našli úžasných kompetentných partnerov, najlepších s akými doteraz spolupracovali. „Kedysi sa na Slovensko chodilo zbojníčiť, teraz sa chodí spolupracovať“, žartovali poľskí lesníci a spoločne so Slovákmi zdôrazňovali: „našli sme priateľov, hranica nie je dôležitá – bývame v jednej krajine“.

Čo je nové v mikroprojektoch

Poľskí a slovenskí policajti spoločne preverili svoje schopnosti z oblasti policajnej techniky jazdy na bicykli a využívania bicykla na služobnej obchôdzke. Všetko v rámci projektu Okresného policajného veliteľstva v Novom Targu v partnerstve s Okresnými riaditeľstvami policajných útvarov v Prešove a v Žiline v rámci projektu „Posilnenie turistických a športových služieb prostredníctvom zaručenia bezpečnosti na poľsko-slovenskom pohraničí - bez ohľadu na ročné obdobie“. Aj keď využívanie bicykla v policajnej službe nie je novinkou, je inovatívne získať nové skúsenosti, také ako napr. využitie bicykla ako prostriedku pri zásahu, ako prostriedku uľahčujúceho zaistenie miesta udalosti, skupín, a na rýchle opustenie bicykla počas prenasledovania nazývaného „katapult“. Už v januári 2012 sa uskutoční školenie z oblasti zdokonaľovania techník, metód a foriem vykonávania lyžiarskych hliadok.

Celá pravda o monitorujúcich návštevách

Zamestnanci Spoločného technického sekretariátu vždy keď môžu, snažia sa zúčastňovať podujatí, ktoré sú organizované v rámci realizovaných projektov. Nepodarí sa nám to však vždy – niekedy nás naháňajú termíny, niekedy sa dátumy akcií prekrývajú s dátumami iných povinností, alebo sa k nám pozvánky dostanú jednoducho neskoro. Stále sa však objavíme na ukončovaní projektu aspoň u Vedúceho partnera a veľmi často v prípade investícií, aj u Partnerov projektu. Sú to takzvané monitorujúce návštevy. Beneficienti sú o nich informovaní s náležitým predstihom a žiadajú, aby pripravili dokumentáciu k projektu. Pre nás je to možnosť navyše pohovárať sa o projekte, získať informácie, ktoré sú pre beneficientov, ktorí lepšie poznajú realie svojho regiónu samozrejme, a pre nás sú smerodajné, alebo vyhotoviť fotografickú dokumentáciu zrealizovanej investície. Nemôžeme sa sťažovať – všade, kde sme doteraz boli, nás privítali veľmi vřucne.

Často boli diskusie organizované v najmenej očakávaných miestach, ako napr. vo zvonici pamiatkovej drevenej gréckokatolíckej cirkvi svätých Kozmu a Damiána v Lukove - Venecia.

Niektoré monitorujúce návštevy majú skutočne cezhraničný charakter a to v pravom slova zmysle.

Aj keď už poznáme poľsko-slovenské pohraničie, stále nás prekvapuje a určite ešte neraz prekvapí.

PL-SK
2007-2013

... partnerstvom k spoločnému rozvoju ...

EURÓPSKA ÚNIA
EURÓPSKY FOND
REGIONÁLNEHO ROZVOJA

Čo prinesie rok 2012 ?

Rok 2012 bude rokom ďalších zaujímavých udalostí organizovaných v rámci projektov realizovaných v programe cezhraničnej spolupráce Poľsko - Slovenská republika 2007-2013.

- V januári Vás pozývame na „Festival pohraničných kultúr“, organizovaný v Kysku v rámci mikroprojektu „Mágia zvukov pohraničia v hudbe, kultúre a poľsko-slovenskej prírode“. Festival bude trvať sedem dní a je organizovaný pre deti a mládež vo veku 7-15 rokov.

Rok 2012 bude aj rokom ukončenia ďalších projektov, ktorých výsledky zmenia poľsko-slovenské pohraničie. Bude to rok chválenia sa úspechmi a spokojnosti z výsledkov projektov. Bude to aj rok ďalších nápadov pre poľsko-slovenskú cezhraničnú spoluprácu a rok výberu ďalších mikroprojektov. Rok 2012 bude rokom usilovnej práce, keďže sa blíži ďalšie obdobie programovania, ale prinesie aj prekvapenie – vydychnutie si od povinností – pre obyvateľov pohraničia a turistov. Prekvapenie, ktoré bude príležitosťou pre skvelú zábavu. Rúško tajomstva bude odhalené už čoskoro...

Pri príležitosti blížiacich sa Vianočných sviatkov a Nového roku 2012, Spoločný technický sekretariát a Vedúci orgán, by Vám chceli popriať všetko najlepšie. Dúfame, že sviatky strávite všetci v pokojnej a radostnej atmosfére a v novom roku sa stretne s novými nápadmi a iniciatívami.

Všetkým beneficiantom želáme, aby pri realizácii svojich projektov narážali na čo najmenej prekážok a mohli sa chváliť úspechmi, ktoré poľsko-slovenské pohraničie menia k lepšiemu.

POL'SKO - SLOVENSKÁ REPUBLIKA
PROGRAM CEZHRANIČNEJ SPOLUPRÁCE 2007 - 2013